

Лев Троцький на услугах світової буржуазії

ПЕРШІ КРОКИ "МІСТЕРА ТРОЦЬКОГО" ЗА КОРДОНОМ.

В московській "Правді" з 8 березня під таким заголовком уміщено велику статтю тов. Ярославського, де він вводить уривки з статті Троцького, уміщеної в консервативній "Дейлі Експрес". "Правда" наводить також фотографічні знімки першої й другої сторінок "Дейлі Експрес" з портретом Троцького та його дружини.

Буржуазна реакційна преса, — пише тов. Ярославський, — придбала наприкінці лютого 1929 року нового співробітника Л. Д. Троцького. На сторінках газети "Дейлі Експрес", "Нью Йорк Геральд енд Трибюн", ультра консервативних голяндських газет, а також інших реакційних буржуазних органів, що їх обслуговує американське агентство "Консолідейтд Прес", надруковано серію статей Л. Троцького. Ці статті Троцький продав агентству за велику суму доларів. Цією зрозуміло, що реакційна преса дуже радіє, бо їй і не снилося, що 1929 року вона матиме за співробітника "містера Троцького", як підписано під портретом Троцького на сторінках газети "Дейлі Експрес" з 27-го лютого 1929 року.

Так, буржуазія є чого радіти, — зауважує тов. Ярославський. — На якийсь час ім'я "містера Троцького" може бути принамою для публіки, оскільки до сенсаций капіталістичної преси, і не шкода заплатити Троцькому кілька тисяч чи навіть кілька десятків тисяч.

"МІСТЕР ТРОЦЬКИЙ" І "ЯСНОВЕЛЬМОЖНИЙ" КЕМАЛЬ ПАША.

Наводячи далі окремі уривки з статей, тов. Ярославський пише:

"Інакше поставився до повідомлення про висланні Троцького буржуазна та соціал-демократична преса. Хоч вона не мала повної одностайності в оцінці ролі Троцького, проте більшість газет буржуазних та соціал-демократичних сходилися на тому, що Троцький приходить у капіталістичний світ іншим, ніж він вийшов з нього 1917 року, що в капіталістичний світ повертається в особі Троцького людина, яка допомагає розвинути, ослаблені СРСР, а коли так, то він буде бажаним гостем.

доларів за його наклепницькі статті на адресу комуністичної партії, радянської влади й Комуністичного Інтернаціоналу.

Останніми роками, — пише далі тов. Ярославський, — доля Троцького, як керівника коалиційної "опозиції" та як організатора антирадянської негалабильної партії, надзвичайно цікавила наших класових ворогів. Соціал-демократична й буржуазна преса підхоплювала кожну вигадку, кожну наклепницьку заяву Троцького, кожну його вихватку проти партії, проти її керівництва, проти радянського режиму, проти Комінтерну. Останню статтю Троцького з 25-го жовтня 1928 року надрукувала вся буржуазна преса, додавши відповідні заголовки, радіючи в них, що ось нарешті, і сам Троцький закликає до страйків проти радянської влади, а досі це йшло від них, від соціал-демократів, від прихильників буржуазної демократії. Проте тоді вони ще не могли мріяти, що Троцький через якихось два місяці стане співробітником цієї буржуазної преси".

Тов. Ярославський зазначає, що висланні Троцького з похвалою зустріла вся партія, а також лави безпартійних робітників. Численні резолюції на найбільших заводах, в різних частинах армії й флоту вимагали рішучої боротьби з опозиційною роботою троцькістів. Комуністична преса в інших країнах вітає постанову, яку ухвалив наш уряд, що-до контр-революціонера Троцького.

Дуже не багато знайшлося газет, які засвоїли інший погляд. Рекорд дружить в цьому побила одна стокозьмська реакційна газета. У числі з 12-го лютого вона повідомила, що в зв'язку з висланні Троцького застрайкувала електрична станція в Москві й усі місто лишилося без світла, спинилися трамвай, військо ЧК зайняло всі урядові будинки, театри й місця розваги, були закриті ресторани, а одвідувачів швидко порозходилися до дому й що "тільки об 11-й годині ввечері з допомогою фахівців з інженерного війська та студентів відновлено роботу на електричній станції", та що Зінов'єва заслано на Кавказ,

що Лозовський і кілька інших керівників діячів радянських профспілок "вирішили використати Троцького для організації страйків в європейських промислових країнах". Далі тов. Ярославський наводить уривки з соціал-демократичних європейських газет і відзначає тверезий голос європейської комуністичної преси.

Троцький приїхав до Константинополя 12-го лютого, — повідомляє тов. Ярославський, — і першим його кроком була заява на ім'я Кемалі: "Полю ясновельможності, панові президенту Турецької Республіки. Коло воріт Константинополя я маю честь повідомити, що не з свого вільного вибору я прибув на турецький кордон і що я перекохану цей кордон, тільки поступившись перед насильством. Прийміть, будь ласка, пане президенте, пошану від мене, Л. Троцький. 12-го лютого 1929 р."

Увесь 13-го лютого Троцький у розмові з начальником

"ПРАВДА" ТРОЦЬКОГО ДОБРЕ ЗАПЛАЧЕНА КАПІТАЛІСТАМИ.

Цілком зрозуміло, що агенти буржуазної преси зараз-же кинулися на таку принаду. Представник "Юнайтед Прес оф Америка" сказав Троцькому, що ця буржуазна організація преси широко опинить телеграми Троцького в справах, які цікавлять буржуазну громадську думку Європи та Америки, і тут же почався торг. Представник буржуазних синдикатів преси поставив йому умову:

"Уникати революційної пропаганди й відмовляти в усіх розмовах та статтях іншим протягом місяця".

У всякім разі спершу йому пропонували за перші статті не менше, як 5,000 доларів і сказали йому, що за право вислати його статті сперечаються такі поважні органи, як брудно-жовта "Дейлі Мей". Агенти також сказали йому, що авторські права продано по добрій ціні, що Оттоманський банк готовий виплатити йому за його статті то-що.

Ми не знаємо, за скільки сторгувався Троцький з агентами буржуазної преси. За деякими даними за статті йому заплачено більше, як 10,000 доларів, а за іншими версіями — 20,000 доларів. Нас це не цікавить. Коли небіжчик Іоффе скаржився на партію, що вона не дозволяє йому друкувати своїх мемуарів у буржуаз-

ній поліції, що фраза про насильство стосується не турецької влади, а радянської. Отже першим кроком Троцького в капіталістичній країні був півнок на адресу Радянського Союзу й пошана до президента Турецької Республіки.

Нас не дивує це, — зауважує з цього приводу тов. Ярославський. — Але чому Троцький соромиться навести усього цього листа, коли він публікує його в "Дейлі Експрес", зауважуючи на початку: "Моя мета не пропаганда, а сама тільки правда". Соромно перед своїми однодумцями? питає т. Ярославський. Троцький наводить цього свого першого листа без висловлення пошани, а просто: "Сер, я формально заявляю вам, що не з свого вільного вибору прибув на вашу територію, а поступаючись перед насильством". Правда — виходить троцькістська, зіпсована. З першого кроку до останнього летіли ренегатська "правда".

Цією видавничтвях, які обіцяють йому добре заплатити, не викликало огиду. Але Іоффе небіжчик, який писав про це перед своєю смертю, а тут живий політичний небіжчик, який ренегат, торгується за можливість продати свій наклеп проти комуністичної партії, проти її керівників, проти радянської влади.

Реакціонери знають, що роблять, вони знають навіщо вони друкують статті Троцького, і нехай собі Троцький у цій статті дає примітки для легковірних читачів: "Коли я взявся писати ці статті, я зажадав повної волі висловлюватися, я скажу або те, що я думаю, або нічого не скажу".

Кожний має право запитати: відколи це і з якого приводу буржуазна імперіалістична преса стала вільною трибуною для тих, хто заявляє себе щиро лівим, і чи не дивно, що Троцькому платять десятки тисяч доларів за "пропаганду" ті самі англійські верховоды, які організували розрив з Радянським Союзом саме через "пропаганду"? Чи не ясно, що пропаганда містера Троцького, як небо від землі, далекі від тієї "пропаганди", за яку арештовують розстрілюють, комуністів у всіх країнах капіталістичної Європи й Америки. Справді-ж Троцький у своїх статтях провадить пропаганду

проти Радянського Союзу, проти комуністичної партії, проти Комінтерну. Саме за це й платять йому з торбинки з гринями Англія та Америка.

"Дейлі Експрес" додає до статті Троцького маленьку передмову "Історичний документ", де розповідається про те, що Троцький "драматично порушив довге мовчання. Він гостро обвинувачує свого головнього ворога Сталіна... Він критикує теперішній радянський режим і викриває позаштатну історію тих подій, які привели до того, що він став політичним вигнанцем". Газета додає до статті примітку: "ОДПУ, про яке згадує Троцький, є терористична організація, що прийшла на зміну ЧК". А сам Троцький повідомляє, що "ДПУ це — політична поліція" й розповідає про те, як його два собаки — поїтери "були трішки стурбовані, побачивши стільки чужих людей у мій спокійній оселі". Ці "чужі люди" були робітники ДПУ.

"Дейлі Експрес" з захопленням наводить вислів Троцького про те, що радянська влада "панує силою над обуреним народом". Скільки звинувачень липавів дівав ренегат Каутський та його апостоли й від Леніна, і від Троцького свого часу за таке твердження! І як швидко автор книжки "Тероризм й комунізм", скерований проти таких тверджень, кидав це обвинувачення проти радянської влади перед буржуазним світом! Троцький заявляє:

"Наша метода — це метода внутрішніх реформ. Я користуюсь з цієї нагоди, щоб заявити це цілому світові, щоб, оскільки це можливо, захистити інтереси Рад...". "Хоч-би які були великі труднощі Радянської Республіки, що випливають не тільки з об'єктивних обставин, а й з марної політичної вагання, усе-ж ті, хто сподівається близького повалення режиму, засуджені на одню жорстоке розчарування".

Нам здається, — каже тов. Ярославський, — що містер Троцький зробив плагіат у секретаря містера Чорчіла, містера Бутбі. Він заявив у пресі буквально те саме, що і банальне повалення радянського режиму не можна сподіватися. Як бачите, в питаннях про перспективи світової революції, база якої є радянський режим. Троцький цілком згоджується з містером Бутбі. Іде далі за твердження консервативного містера Бутбі, то чи не ясно, що містер Троцький і містер Бутбі цілком зійдуться на

РОЗКЛАД І ЗВИРОДНІЛІСТЬ БУРЖУАЗНОЇ КЛАСИ.

(Написав Н. Бажанов.)

(Продовження.)

Розклад сім'ї.

Розклад відбувається і в буржуазній сім'ї, цій одній із основ приватної власності та експлуатації. Сучасній буржуй не заглядає у майбутнє. Він хоче вжити насолоду від сучасного. Після нього — хоч потім! От яка його психологія. Виховання дітей, вірність дружині та інші сімейні чесноти своїх попередників минулого часу він одкинув геть. Жінка потрібна йому тільки, як самця.

В Америці навіть законодавство робить спробу їти назустріч цій потребі. Так, американський суддя Ліндей запропонував видати закон, що легалізував би так звані "спробні шлюби", які і без легалізації тепер надзвичайно поширені. Суть його — в тому, що можна оженитися на час. Зобов'язання платити аліменти підчас спробного шлюбу в разі народження дітей скасовується, а розвід припускається без ніякої формальності.

У Шікаго засновано спілку жонатих чоловіків. Вона має завдання відновити утрачені подружні права. Члени цієї спілки — а їх записалося вже кілька тисяч — дають урочисту обіцянку тільки тоді виконувати хатню роботу, коли, скажемо, жінки їхні лежать хворі у лікарні, і, принаймні, раз на тиждень проводити вечір поза сім'єю, не даючи про це жінкам своїм ніякого звіту.

Жінки організуються подібним же чином. У Нью Йорку засновано так зване "океда товариство" з метою добитися, щоб кожна жінка мала право вибрати собі чоловіка по уподобі, що став би батьком її дитини. Невдовзі у Нью Йорку член цього товариства — вдома одного мільйонера — породила першу дитину. Мільйонерша заявила, що родила вона дитину, вибравши для цього "молодого чоловіка з путньої сім'ї, гарної вдачі і з сильною пологою здібністю".

Самогубства.

Діти буржуазії не поступаються перед своїми батьками. У Берліні недавно великий роз- тому, що на не близьке, а на дуже далеке повалення радянського режиму все-ж можна сподіватися. Чи не так, містер Троцький? Тепер ясно, до чого сходиться "пропаганда містера Троцького". Тепер ясно, за що платять йому буржуазія десятки тисяч доларів".

голос мала справа Павла Кнаеса, гімназиста одного із старших класів гімназії. Кнаес і ще гурт гімназистів організували щось на віррєць "Ліги самогубців". Наслідком цього два гімназисти урвали своє життя, а може, їх убивли їхні товариші. Справа ця викрила таку жалюгідну картину морального розкладу серед німецької буржуазної молоді, що націоналістична преса почала вимагати вислідкувати цю справу тільки при значенніх джерях і щоб звітів про неї у газетах не було.

Внаслід самогубства що-далі більше зростають на Заході і в Америці серед молоді та її серед дорослих. Самогубства серед американського студентства набувають масового характеру. Тільки недавно оце наклали на себе руки два студенти у Нью Йорку. Один залишив записку: "Відходжу з цього світу, бо в Америці скучно жити". Другий: "Хочу знати, що діти про ту ідейну безформність, етиса по той бік життя". Ці мотиви досить певно дають аналіз характерна для американського студентства.

Вірючи заповняють, що релігія надає бадьорості й удержує людину від самогубства. Чи так це, про це каже самогубство одного чоловіка в Америці. Знали його Гю Ветч. Було йому 47 літ. Позабив він себе життя таким способом: ліг у ліжку, перед ліжком поставив дзеркало, щоб бачити своє обличчя, поруч з ліжком на столі поставив хрест та запалену свічку і, держучи в одній руці біблію, другою з револьвера прострілив собі голову.

(Далі буде.)

МАЛО ДІТЕЙ В НІМЕЧЧИНІ.

Німці кажуть, що за світової війни, яка тривала понад чотири роки, в Німеччині в тому часі народилося замало дітей. Обчислюють, що та недо- достама вносить 3,500,000 дітей. Тому, кажуть, буде бракувати робочої сили, коли воєнне покоління доросте. Це виявиться між 1930-ми і 1935-им роком.

ЗНАЙДЕНО КОСТІ ДОІСТОРИЧНОГО ЧУДИЩА.

Відомий мандрівник Рой Чамнен Ендрос знайшов у південній частині пустини Гобі (Центральна Азія) черепні кістки величезної доісторичної тварини. Довжина тулуба становить шість і 240 метрів (до одної сestoї частини м'яса) приблизно стільки-ж, скільки має в ширину найвищий на світі будинок — хмарочос в Буварта в Нью Йорку. Кожен крок тварин досягав 40 метрів.

ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ ДАРВИНА.

(Продовження.)

Вдома у літку він допомагає батькові в його лікарській практиці. У нього навіть один час було 12 чоловік "власних" хорих, яких він намагався самостійно дослідити, поставити діагнози і лікувати за вказівками і під керівництвом батька. З доручення батька він готує ліки для своїх хорих і батькових. І все-ж таки з Чарлса не вийшов справний лікар. Два рази він намагався бути присутнім на операціях і обидва рази не вдало — він тікав до кінця операції (тоді ще не знали живити хлороформу й оперували без наркозу). І кровопросякання, до якого так часто вдавалися в старі часи, також мало приваблювало Дарвіна.

Після ваканції у 1826 році, початок учбових занять в Единбурзі не тільки не зменшує неприхильності Чарлса до медичних наук, а навпаки це збільшує її. Знову як-найвдуніші професорські лекції з зоології і геології. Цікаво відзначити, що саме ці предмети — зоологія та геологія — були найбільш близькі до дійсних наукових інтересів молодого студента. А саме через це й досадо було йому слухати нудні формули й застарілі зміст лекції з геології, на яких учисті нижній схематичній формі боролися старі-престарі погляди неупитістю про походження гірських порід від морських опадів супроти вірних поглядів вулканістів про вогне-, підземно-вулканічне походження величез-

ної більшості гірських порід. Тимчасом юний Чарлс і тоді вже мав досить широкі знання і, як побачимо далі, незвичайно тонке чуття, розуміння і особливий інтерес до питань геології. Університетська рутинна і гострість суперечок у цьому питанні так набридли Чарлсові, що він в серці дав собі слово ніколи в житті не вчити геології. На щастя він цього свого слова не додержав і саме його дальніші заняття з геології відіграли дуже важливу роль у утворенні й розвитку науки Дарвіна. Та як-би там не було з геологією, медичні науки не пішли на користь юнакові і, крім страждань, вони йому не дали нічого.

Та були й свої радощі, були й досягнення за ці два роки, що провів він їх в Единбурзькому університеті. В перші місяці свого перебування в Единбурзі гарний настрій у Чарлса підтримував його старший брат Еразм, з яким вони вдома раніше ще співробітничали в хемічній лабораторії. Це був дуже цікавий юнак, всебічно освічений, з великими розумовими запитами, дотепний, красномовний і добре начитаний. Брати й раніше жили в згоді, а в Единбурзі, оддалеки від родини, стоваришувалися ще тісніш. Вони жили на одній квартирі і, розуміється, старший брат мав певний вплив на характер, що почав формуватися, смаки й нахили молодого Чарлса. Еразм прищепив братові смак до літератури й мистецтва, давав йому читати найрізноманітніші книги з різних галузей знання і красивого письменства. Під його впливом, Чарлс один час зривався також стараним відвідувачем театру й гарячим прихильником дра-

матичного мистецтва. У Чарлса, наприклад, надовго засів спогад про "Фрейшюце", що чув він в Единбурзі 1825 року (курйозно тільки те, що Чарлс так і не міг навчитися правильно вимовляти це слово, недаремно-ж він говорить, що ніколи не міг навчитися як слід ні одної чужої мови, а німецькі слова завжди вимовляв з наслідком англійським акцентом). Цей спогад був дуже цікавий і його через 10 років, коли розбудило його в ньому спостереження сумно-величких красот Огненної Землі.

У перші місяці перебування в Единбурзі, коли особливо незвично-тоско було в університеті з наддуваними лекціями і нецікавими лекторами, старший брат Еразм був особливо інтимний і близький з Чарлсом і ця близькість до деякої міри розвивала сум юного студента. Незабаром, однак, у Чарлса найшлися свої інтереси і своє коло друзів.

Еразм був близький до родини видатного історика Карлейля, який настроєм і душевним складом був дуже милий старшому братові. Чарлсові дуже не подобалася ідікти Карлейля, його постійна роздратованість і величезне за- розуміння: Чарлс просто страждав, вислухуючи безперервний струмені жовчі й роздратованія, що завжди витали із уст Карлейля. Трохи краще вражіння на Чарлса справляв історик Бокля, з яким теж познайомив його Еразм. Та він не захоплювався особливо ні особово, ні творами Бокля, висновки якого Чарлс вважав за надто поспішні і недостатньо обгрунтовані. Тут уже виявляється з достатньою ясністю суворий і дослідницький розум майбутнього натураліста, дослідника природи, який примує до точного пі-

знання, недовірливо й підозріло ставиться до неперевіренних і не достатньо обгрунтованих висновків. Смак братів, як бачимо, розходиться, і після від'їзду Еразма, що закінчив уже курс, Чарлс найшов нове коло знайомих, що цілком відповідало його захопленню й нахилу. Це все була молодь, що захоплювалася природничими науками і цілком віддавалася їх вивченню. Тут були і геологи, і зоологи, і ботаники, що пізніше утворили собі гучну славу своїми дослідженнями. В їх числі був Грант, що вже в той час надрукував кілька чудових досліджень з зоології і що став пізніше професором зоології в Лондоні.

До речі, цей приятель Дарвінів перший розказав йому про учення Ламарка, про еволюційне, поступове виникнення видів органічного світу один з одного. В цій теорії була деяка схожість з пізнішим ученням самого Дарвіна, але й дуже відрізнялася від нього. Грант висловлювався про Ламарка й його висновки позитивно і навіть захоплююче. Більш того, сам Грант в кінцевій частині одної з своїх праць, виданих уже, висловив цілком яскраво і певно свій думку, що одні види тварин походять від інших і що ці види змінюються удосконалюючись.

На цей самий час припадає знайомство Чарлса з учнем геологів-вулканістів про підземно-вулканічне походження гірських порід. Школа вулканістів і її талановитий популяризатор Пляйфер справили глибоке вражіння на допитливий розум Чарлса. Тут треба відзна-

(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ин.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драматургів;
- Найновіші журнали з Радянської України;
- Річні нотки для хорів і сольних співів;
- Річні музичні інструменти;
- Перуки, малюючі, все потрібне для драматургів;
- Грамофонні рекорди й грамофони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога.

Разом з каталогом містяться **ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО**, яке дає всілякі поради, виконує різні приворочення, переписує гроші до старого краю, вибирає адріаційні, продає шифарти.

Обслуга **ТОЧНА І ДЕШЕВА**. Можемо самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
або
INFORMATION & FINANCIAL BUREAU
550 Selkirk Ave., Winnipeg.